



د مالی وزارت

د حج کولو ارزښت
له ابوهریره رضي الله عنه څخه روايت دی، چې رسول الله ﷺ وفرمايل:
خوک، چې د الله تعالی د کمپي حج ادا کړي، بیا د حج په دوران کې فحش او شهواني خبرې، گناه او نافرمانی ونه کړي، نو هغه داسې له گناهونو څخه پاک راستنېږي لکه نوی، چې له موره زېږېدلی وي. [صحیح بخاری ۱۸۱۹]

ارزش حج کردن
از ابوهریره رضی الله عنه روایت شده که رسول الله ﷺ فرمود:
هر کسی که حج کعبه الله تعالی را ادا کند و در جریان حج مرتکب سخنان فحش و شهوانی و گناه و نافرمانی نشود، به حدی از گناه پاک می گردد؛ مثل که از مادر تولد شده باشد. [صحیح بخاری ۱۸۱۹]

(د مالی وزارت د دعوت او ارشاد ریاست، له لوري)



د افغانستان اسلامي امارت



تأسیس: ۱۳۹۴ ل

ااوونیزه

شپږم کال | ۱۶۶ کټه | ۴ مخیزه

۵ جون ۱۳-۲۰۲۶

د غبرگولي ۲۳-۱۴۰۵ ل

ذوالحجة الحرام ۲۷-۱۴۴۷ ل

د صالحين اميرالمؤمنين (عنه السلام) د فرمانونو لړۍ

د حج د سفر پر مهال د معلمينو عمومي مکلفيتونه

څلورمه ماده: پنځمه برخه

۱۳- حاجيانو ته سپارښتنه کول، چې په هيڅ وخت کې عکاسي، فلمداري او نور د شرع خلاف کارونه ونه کړي.

(۲) معلمين دې په حرمينو شريفينو کې د استوگنځايونو د نظيف او څوکيدارۍ له کارکوونکو سره په اړيکه کې وي؛ او په ډېرې نرمۍ سره دې هغوی خپلو وظيفو ته متوجه کوي؛ د سرغړونې په صورت کې دې د پغې اړوند هيئتونو ته خبر ورکوي، چې د عقد مطابق ورسره کره ترسره کړي.

مکلفيت های عمومى معلمين هنگام سفر حج

ماده چهارم: بخش پنجم

۱۳- توصیه به حجاج که هیچ وقت عکاسی، فلمدارى و سایر اعمال خلاف شرع را انجام ندهند.

(۲) معلمین با کارکنان نظیف و چوکى دارى محلات مکونت در حرمین شریفین در ارتباط باشند و با نرمى زیاد آنها را به وظيفای شان متوجه نمایند؛ در صورت تخلف به هیئت های مربوط بعه اطلاع دهند که مطابق عقد با آنها عمل نمایند.

د څار هیئت د اقتصادي وزارتونو او ادارو پر کړنو دوولسمه ناسته وکړه



د مالی وزارت د گمرکونو او عوایدو معین الحاج مفتي عبدالمتین سعید په مشرۍ د څار هیئت د اقتصادي وزارتونو او ادارو پر کړنو دوولسمه ناسته د اقتصادي وزارتونو او ادارو د با صلاحیته استازو په گډون د گمرکونو او عوایدو معینیت د غونډو په تالار کې وشوه. د ناستې په پیل کې د عوایدو او گمرکونو معین الحاج مفتي عبدالمتین سعید، د یاد هیئت پر لاسته راوړنو خبرې وکړې او زیاته یې کړه، چې عمل مو باید پدې وینا بارز وي او پایله لرونکې کړنې ترسره کړئ. همدارنگه نوموړي له تخنیکي هیئت سره پر همغږی او همکاری ټینګار وکړ او زیاته یې کړه، چې له تخنیکي هیئت سره همغږی او همکاری ته دوام ورکړئ؛ ترڅو پلانونه ښه پلي او غوره پایله ترلاسه شي. ورپسې د یوولسمې ناستې پر مهال د مؤظف شویو هیئتانو له لورې د ورسپارل شویو موضوعاتو په اړه د ترسره شویو کړنو راپورونه وړاندې شول. د څار هیئت استازو د باروونکو ترانسپورتي شرکتونو پر مالیاتي ستونزو، په گمرکونو کې د فی لټېر او اکسل فیس پر اخیستلو، د مالیاتو د راټولولو لپاره د الکترونیکي سیستم رامنځته کولو او د



د عوایدو او گمرکونو معینیت د اړوندو ریاستونو ترمنځ د همغږۍ دوولسمه ناسته وشوه



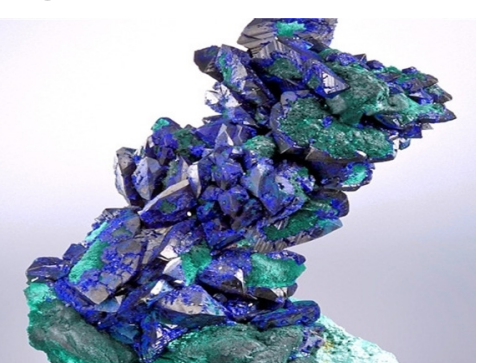
د عوایدو لوی رئیس د کابل ولایت د صرافانو د اتحادیې له استازو سره وکتل



د دعوت او ارشاد ریاست د خدمتي مسئولینو او د ساتنې او ځانګړو عملیاتو د تنفیذي قطعې د مسئولینو ترمنځ د همغږۍ غونډه وشوه



په تېرو دوو اوونيو کې د هيواد په بېلابېلو ولايتونو کې په زياته اندازه قاچاقې توکي نيول شوي دي



منابع طبيعي افغانستان؛ فرصت توسعه يا نقرين اقتصادي؟



د عوایدو لوی ریاست د رهبري هیئت څلورمه ناسته وشوه

عوایدو د مدیریت لارښه کولو او نورو موضوعاتو په تړاو بحث وکړ، چې د غوره تحلیل او حل لارو وړاندې کولو په موخه ورته ځانګړې هیئت وګومارل شو، چې یاد هیئت به په راتلونکې ناسته کې خپل تحلیلي راپور وړاندې کړي. د اقتصادي وزارتونه او ادارو پر کړنو د څار هیئت د اقتصادي کمېسیون د حکم پر اساس جوړ شوی، چې اساسي موخې یې د یادو وزارتونو او ادارو د فعالیتونو او کړنو څار او په ذکر شویو ادارو کې مراجعه کوونکو ته د لازمو اسانتیاوو رامنځته کول دي.

د غنمو اوږو د گمرکي تعرفې لوړوالي سره هېواد ته د غنمو واردات (۳۴۵) سلنه زیات شوي دي

د هېواد د کورنیو تولیداتو د ملاتړ او د اوږو پروسیس صنعت د پیاوړتیا په موخه تېر کال د مالیې وزارت په مشرۍ د تعرفې کمېټې له لورې د غنمو پر وارداتو گمرکي تعرفه راکمه او د اوږو گمرکي تعرفه په تدریجي ډول له (۵) سلنې څخه (۸) سلنې ته لوړه شوه. د یادو بدلونونو له پلې کېدو وروسته، هېواد ته د غنمو واردات په څرګند ډول زیات شوي دي، چې له امله یې د اوږو د تولیدي میلیونو فعالیتونه پراخ شوي او د کورنیو تولیداتو کچه لوړه شوې ده. د روان (۱۴۰۵ هـ.ل) مالي کال په لومړیو دوو میاشتو (کب او وري) کې (۱۹۸) زره ټنه غنم

د هېواد د کورنیو تولیداتو د ملاتړ او د اوږو پروسیس صنعت د پیاوړتیا په موخه تېر کال د مالیې وزارت په مشرۍ د تعرفې کمېټې له لورې د غنمو پر وارداتو گمرکي تعرفه راکمه او د اوږو گمرکي تعرفه په تدریجي ډول له (۵) سلنې څخه (۸) سلنې ته لوړه شوه. د یادو بدلونونو له پلې کېدو وروسته، هېواد ته د غنمو واردات په څرګند ډول زیات شوي دي، چې له امله یې د اوږو د تولیدي میلیونو فعالیتونه پراخ شوي او د کورنیو تولیداتو کچه لوړه شوې ده. د روان (۱۴۰۵ هـ.ل) مالي کال په لومړیو دوو میاشتو (کب او وري) کې (۱۹۸) زره ټنه غنم

د مېوې شیرې د تعرفې په تړاو د مالیې وزارت خبرتیا!



شي، چې دغه پرېکړه به د روان (۱۴۰۵) کال د چنګاښ میاشتې له څلورمې نېټې وروسته پلي شي. د یادونې وړ ده، چې یاده پرېکړه د پانګونې د جلب او د کورنیو مېوو د پروسیس او ښې بازار موندنې په موخه شوې ده.

د مالیې وزارت په مشرۍ د (۱۴۰۴) مالي کال د تعرفې کمېټې د څلورمې ناستې له پرېکړې سره سم، د کرنې اوبو لګولو او مالدارۍ وزارت په مشرۍ، د مالیې او صنعت او سوداګرۍ وزارتونو او درې ګونو خونو په غږیتوب جوړې شوې کمېټې د مېوې شیرې د تعرفې اړوند له هر اړخیزې څېړنې او تحلیل وروسته خپل راپور د تعرفې کمېټې ته وړاندې کړ. دغه راپور د تعرفې کمېټې د (۱۴۰۵) هـ.ل کال په دوهمه ناسته کې له هر اړخیز تحلیل او بحث وروسته تائید شو او پرېکړه وشوه، چې د مېوې شیرې (کانستیرېټ) دې فابریکو ته په حمایتي تعرفې کې نه ورکول کېږي او تعرفې دې له (۶۰) سلنې څخه (۲۰) سلنې ته راښکته

سرمقاله

اقتصاد دیجیتالی و راهای نوین توسعه کشور در عصر حاضر

جهان در قرن بیست و یکم وارد مرحله‌ای شده که در آن رشد اقتصادی دیگر فقط بر منابع طبیعی، نیروی کار و صنعت سنتی استوار نیست. امروز اطلاعات، فناوری و نوآوری محرک اصلی رقابت و توسعه‌اند. به همین دلیل، کشورها برای عقب نماندن از روند جهانی، باید خود را با اقتصاد دیجیتالی هماهنگ کنند؛ اقتصادی که در آن تولید، توزیع و ارائه خدمات با تکیه بر فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی انجام می‌شود. اقتصاد دیجیتالی یعنی شکل‌گیری کسب‌وکارها و خدمات بر بستر اینترنت و فناوری. در این مدل، تجارت الکترونیکی، بانکداری و پرداخت دیجیتالی، بازارهای آنلاین نقش کلیدی دارند. نتیجه آن است که افراد و شرکت‌ها می‌توانند بدون حضور فیزیکی گسترده، با مشتریان جدید ارتباط بگیرند، خدمات بدهند و درآمد کسب کنند. این ویژگی برای کشورهای در حال توسعه یک فرصت بزرگ محسوب می‌شود، چون می‌تواند محدودیت‌های جغرافیایی را کاهش دهد و دسترسی به بازارهای بزرگ‌تر را ممکن کند. اقتصاد دیجیتال می‌تواند برای کشورهای در حال توسعه، به‌ویژه افغانستان فرصت‌های مهمی ایجاد کند. این اقتصاد از یک سو به جوانان امکان کار در بازار جهانی می‌دهد و تجارت و صادرات را از مسیر آنلاین تقویت می‌کند. از سوی دیگر، با گسترش بانکداری و خدمات مالی دیجیتال، دسترسی مردم به پرداخت‌ها و خدمات مالی بهتر می‌شود. همچنین حکومتمداری الکترونیکی و فرایندهای قابل رصد می‌تواند شفافیت اداری را افزایش داده و فساد را کاهش دهد. در نهایت، اقتصاد دیجیتال زمینه رشد کارآفرینی و نوآوری میان نسل جوان افغانستان را فراهم می‌سازد. حمایت واقعی از کسب و کارهای نوپا باید با کاهش موانع اداری و ایجاد شرایطی برای رشد پایدار همراه باشد. از طرف دیگر گسترش حکومتمداری الکترونیکی می‌تواند با ایجاد شفافیت، کاهش فساد و ساده‌سازی فرایندهای اداری، اعتماد عمومی را تقویت کند. در نهایت، قانون‌گذاری مناسب برای تجارت و بانکداری دیجیتال لازم است تا ضمن تضمین امنیت، اطمینان مردم و کسب‌وکارها نیز افزایش یابد. امارت اسلامی افغانستان در راستای اقتصاد دیجیتال—به‌ویژه در محور پرداخت‌های دیجیتال/نظام مالی و نیز حکمرانی و زیرساخت‌های دیجیتال در سطح سیاست‌گذاری و ظرفیت‌سازی—بیشتر از همه بر اقدامات مشخص زیر تمرکز کرده است: یکی از ملموس‌ترین اقدامات، راه‌اندازی و توسعه سیستم تادیبات افغانستان (Afghanistan Payments System - APS) است. این سیستم به‌عنوان سوئیچ ملی پرداخت‌های الکترونیکی عمل می‌کند و پرداخت‌های دیجیتال را میان بانک‌ها و نهادهای مالی مختلف، به‌صورت امن و سریع قابل اتصال می‌سازد. در همین چارچوب، به استفاده از کارت (AF Pay) و همچنین توسعه ابزارهای پرداخت مانند دستگاه‌های (ATM/POS) نیز قابل یادآوری است. اقتصاد دیجیتالی مسیر اصلی آینده اقتصاد جهان است. اما موفقیت کشورها در این مسیر به یک چیز وابسته است؛ اینکه فناوری را فقط به عنوان ابزار رشد اقتصادی نبینند، بلکه آن را با عدالت فناورانه، امنیت، مهارت‌آموزی و حکمرانی خوب پیوند بزنند. کشورهایی که این چارچوب را بسازند، می‌توانند از اقتصاد دیجیتال برای اشتغال، سرمایه‌گذاری، رقابت‌پذیری و رفاه اجتماعی بهره ببرند.

با احترام اداره

د عوایدو او گمرکونو معینیت د اړوندو ریاستونو ترمنځ د همغږۍ دوولسمه ناسته وشوه

معینیت د همغږۍ دغه ډول ناستې هره میاشت د اړوندو ریاستونو ترمنځ د کاري اړیکو د پراخولو او د موجوده ستونزو د حل په موخه ترسره کېږي.



ورپسې د تېرې ناستې پر مهال ټاکل شویو پلارو ته د سپارل شویو مسئولیتونو د اجرا آتو راپورونه واورول شول او په اړه یې لازم هدايات هم ورکړل شول. همدا شان پرېکړه وشوه، چې د مراجعینو ستونزو ته د رسېدو په موخه د گمرکونو او عوایدو معینیت د اړوندو ټولو مرکزي او ولایتي ریاستونو د مسئولینو رسمي شمېرې او ایمېل ادرسونه دي د ټولنیزو رسنیو له لارې نشر شي؛ څو هیوادوال وکولای شي خپلې ستونزې په مستقیم ډول له اړوندو مسئولینو سره شریکې کړي. د یادونې وړ ده، چې د گمرکونو او عوایدو

د مالیې وزارت د گمرکونو او عوایدو معین الحاج مفتي عبدالمتین سعید په مشرۍ د دغه معینیت د اړوندو ریاستونو د رئیسانو او مسئولینو په گډون د همغږۍ دوولسمه ناسته وشوه. په پیل کې د گمرکونو او عوایدو معین د همغږۍ ناستو د پرېکړو پر پلي کېدو، د چارو د لاسنه والي په موخه د کارکوونکو ترمنځ د کاري تجربو پر شریکولو، د مشرتابه عالی مقام له توصیه سره سم د کارکوونکو د سیرت او صورت پر جوړولو او یو شمېر نورو موضوعاتو په اړه مسئولینو ته لازمي سپارښتنې وکړې.

د عوایدو لوی رئیس د کابل ولایت د صرافانو د اتحادیې له استازو سره وکتل

ترڅنګ صرافانو ته سپارښتنه وکړه، چې خپلې مالیاتي پروسې دې د خپلو مالي کارکوونکو په مټ ترسره او له کمپشنکارانو څخه دې ډډه وکړي. همدا راز په مالیاتي اظهارنامو کې خپل رښتیني عواید درج او د ستونزو په صورت کې اړوندو ریاستونو ته مراجعه وکړي. د یادونې وړ ده، چې د عوایدو لوی رئیس د مالیه ورکوونکو د ستونزو د اورېدو او وړاندیزونو د ترلاسه کولو سرپرته د مالیاتو د تحصیل په برخه کې د رامنځته شویو ستونزو د حل په موخه د بېلابېلو اتحادیو له استازو سره لیدنې کوي.



حاجي حمدالله، د مالیاتي تصفیې په برخه کې د صرافانو ستونزې او غوښتنې شریکې کړې. د عوایدو لوی رئیس د یادو ستونزو د حل د ډاډ

د مالیې وزارت د عوایدو لوی رئیس الحاج مولوي سفر محمد سحر، د کابل ولایت د صرافانو اتحادیې له مرستیال او غړو سره د یاد ریاست په مقام کې وکتل او د مالیاتي ستونزو پر حل یې خبرې وکړې. په دې ناسته کې د عوایدو لوی رئیس صرافان د هېواد د اقتصادي ثبات مهمه برخه وبلله او زیاته یې کړه، چې د مالیې وزارت هڅه کوي؛ ترڅو صرافانو ته د مالیاتو په برخه کې لازمي اسانتیاوې رامنځته او ستونزو ته یې پر وخت رسېدنه وکړي. په یاده ناسته کې د صرافانو اتحادیې مرستیال،

په تېرو دوو اوونيو کې د هیواد په بېلابېلو ولایتونو کې په زیاته اندازه قاچاقی توکي نیول شوي دي



د مالیې وزارت د گمرکونو لوی ریاست د څرخنده څارنې کارکوونکو په تېرو دوو اوونيو کې د کندهار، نیمروز، ننگرهار او هلمند ولایتونو په بېلابېلو سیمو کې په زیاته اندازه قاچاقی توکي نیولي دي، چې قاچاق کوونکو غوښتل له گمرکي محصول پرته یې په قاچاقی ډول افغانستان ته راوړي. په نیولو شویو توکو کې (۲۲۳۰۴) کیلو گرامه انساني طبي درمل، (۲۳۱۲) کیلو گرامه وریجې، (۵۹۴۶) کیلو گرامه نوې البسه، (۲۲۹۴۵) کیلو گرامه لیلامي البسه، (۵۴۳۵) کیلو گرامه اورلگیت، (۴۷۰۸) کیلو گرامه ټوکر، (۳۸۵۵) کیلو گرامه سینگار توکي، (۴۱۹۵) کیلو گرامه د ودانیو رنگ، (۱۶۸۹) کیلو گرامه کرنیز درمل، (۵۴۵۳) کیلو گرامه پرزې، (۱۳۲۰) کیلو گرامه نخي تار، (۱۶۲۵) کیلو گرامه نکریزې، (۱۴۵۰) کیلو گرامه رسی، (۱۴۸۰) کیلو گرامه امونه، (۵۳۳) کیلو گرامه حیواني درمل، (۴۰۵) کیلو گرامه چلم او د چلم مېوه، (۵۵۵) کیلو گرامه د بوټانو قالبونه، (۱۷۵۰) کیلو گرامه نشه یې مواد، (۲۰۰) کیلو گرامه کچالو، (۳۸۵) کیلو گرامه غوړي، (۱۱۴) کیلو گرامه تمباکو، (۲۰۷) کیلو گرامه پتوگان، (۱۸۰) کیلو گرامه تېزاب، (۱۴۲) کیلو گرامه د موټرونو رنگ، (۱۱۳) کیلو گرامه برېښنايي توکي، (۱۰۰) کیلو گرامه تینر، (۶۶) کیلو گرامه د دېگ مساله او (۱۱) کیلو گرامه صابون شامل دي. نیول شوي توکي او تورن کسان د نورو اجرا آتو لپاره اړوندو گمرکونو ته سپارل شوي دي.

د دعوت او ارشاد ریاست د خدمتي مسئولینو او د ساتنې او ځانگړو عملیاتو د تنفيذي قطعې د

مسئولينو ترمنځ د همغږۍ غونډه وشوه

برخه کې د خدمتي مسئولینو او د ښوونې او روزنې ترمنځ همغږي او د همکارۍ ژورتیا اړینه ده. محترم احمدي وویل، دا غونډه د ستونزو د اورېدلو، د مسئولیتونو د روښانه کولو او د عالیقدر امیرالمؤمنین (حفظه الله تعالی) د فرامینو او لارښوونو د رسولو په موخه ترسره شوې ده. تاسو دنده لرئ، چې د دې اسلامي نظام د پیاوړتیا لپاره له خپلو دندو او مسئولیتونو څخه خبر اوسئ او ترمنځ مو همغږي ولرئ. د ښوونې او روزنې مدیر د نظامي او ملکي پرسونل ترمنځ د همغږۍ او د دعوت او ارشاد ریاست د ښوونیز نصاب د پلي کېدو ډاډ ورکړ او غونډه د خیر دعایې په ویلو سره پای ته ورسېده.



وینا کې د چارو د پرمخ وړلو لپاره د گډ کار او انسجام پر اړتیا او تفرقي پر مخنیوي ټینگار وکړ. د دعوت او ارشاد رئیس وویل، چې تاسو د دین د ترجمان په توگه د دین د پیاوړتیا، د کلمه الله د لوړولو او د ټولنې د اصلاح لپاره کار کوئ. په دې

د مالیې وزارت د دعوت او ارشاد ریاست د خدمتي مسئولینو او د مالیې وزارت د ساتنې او ځانگړو عملیاتو د تنفيذي قطعې د قومندانۍ د مسئولینو ترمنځ د همغږۍ غونډه د دغه وزارت خیرحال کې وشوه. په دې غونډه کې د حقوقي بورډ رئیس مولوي محمد نعیم جمیل، د دعوت او ارشاد رئیس مولوي عبدالهادي سيف الخالد، د مرکزي او ولایتي ادارو د همغږۍ آمر مولوي وصيف احمد احمدي، د مالیې وزارت د ساتنې او ځانگړو عملیاتو د تنفيذي قطعې قومندانۍ د ښوونې او روزنې مدیر مفتي عبدالرزاق او د دعوت او ارشاد ریاست یو شمېر نورو مسئولینو گډون کړی وو. د حقوقي بورډ رئیس د دې غونډې په پرانیستونکي

مستوفی جدید برای ولایت پنجشیر معرفی گردید

بر اساس حکم عالیقدر امیرالمؤمنین (حفظه الله تعالی) مولوي محمد فاروق انصاری پشه یی که به عنوان مستوفی جدید ولایت پنجشیر تعیین گردیده بود، از سوی مولوي سفر محمد سحر رئیس عمومی عواید وزارت مالیه و هیئت همراه شان، در مقام ولایت پنجشیر نخست به والی و مسئولین ولایتی این ولایت، و سپس به کارمندان اداری در مقام مستوفیت معرفی گردید. در جریان نشست معرفت، رئیس عمومی عواید بر تطبیق دقیق و اطاعت از احکام و فرامین رهبری امارت اسلامی تأکید ورزید و به کارمندان مستوفیت به منظور بهبود، تسریع و گسترش هرچه بهتر امور اداری، رهنمودهای لازم ارائه نمود. همچنان وی به کارمندان توصیه کرد تا اخلاق و شخصیت خویش را با سیرت و صورت نبوی آراسته نمایند. قابل ذکر است که آقای محمد فاروق انصاری پشه یی قبل از این به عنوان مستوفی ولایت غزنی ایفای وظیفه کرده است.

د مالیې وزارت د شکایتونو اورېدو آمريت (۲۴) شکایتونو ته رسېدنه کړې ده



۲۴

شکایتونو ته په شفاف او ټاکلي وخت رسېدنه وکړي. د اړیکو شمېرې: ۰۲۰۲۹۲۴۱۹۰ / ۰۲۰۲۹۲۴۲۳۳ وټس اپ نمبر: ۰۷۴۵۷۶۵۷۶

دي، چې یاد شکایتونه د املاکو، تدارکاتو، مالي او منفي په برخو کې ول، چې د دغه آمريت له لوري يې (۲۴) شکایتونو ته رسېدنه شوې، (۱) شکایت تر کار لاندې او (۲) شکایتونه لاجراء پاتې دي. د یادوني وړ ده، چې ټول هیوادوال کولای شي، چې د مالیې وزارت د بېلابېلو څانگو په څانگېرې توگه د عوایدې سرچینو او د گومارنې په برخه کې د اصلاحاتو په تړاو خپل شکایتونه، وړاندیزونه او نظریات د برېښنالیک، وټس اپ، تلیفون، په حضوري بڼه او د شکایتونو د صندوق له لاري له دغه آمريت سره شریک کړي، چې د شکایتونو د اورېدو آمريت به له طبقه بندۍ وروسته دغو

د مالیې وزارت د کورنۍ پلټنې لوی ریاست د شکایتونو اورېدو آمريت د دغه وزارت اړوند ټولو شکایتونو؛ لکه: فساد، کم کاري، کار ځنډوونې او د یو شمېر مسئولینو ناسم چلند ته د رسېدنې مسئولیت په غاړه لري او ترلاسه شویو شکایتونو ته له خنډ پرته رسېدنه کوي. دغه آمريت د روان (۱۴۰۵) کال شور (غويي) میاشتي له پیل څخه د دغې میاشتي تر پایه پورې په ټوله کې (۲۷) شکایتونه ترلاسه کړي او اورېدلي دي. له دې جملې (۱۵) شکایتونه د وټس اپ له لاري، (۱۱) شکایتونه په حضوري بڼه او (۱) شکایت د تلیفون له لاري له دغه آمريت سره شریک شوي



اوونیزه

منابع طبیعی افغانستان؛ فرصت توسعه یا نفرین اقتصادی؟



امین الله غفوری
ماستری اداره و تجارت

تجربه کشورهای مختلف جهان نشان می‌دهد که منابع طبیعی هم می‌توانند عامل پیشرفت باشند و هم سبب عقب ماندگی. کشورهای مانند نیجریه، ونزوئلا، عراق و آنگولا با وجود درآمدهای هنگفت نفتی و معدنی، به دلیل فساد سوءمدیریت و وابستگی شدید اقتصادی، دچار بحران‌های اقتصادی و اجتماعی شده‌اند. در مقابل، کشورهای مانند ناروی، کانادا، شیلی و بوتسوانا توانسته‌اند با مدیریت شفاف، سرمایه‌گذاری در آموزش و زیربنای و ایجاد نهادهای قوی، منابع طبیعی خود را به عامل رفاه و توسعه پایدار تبدیل کنند. افغانستان نیز می‌تواند از تجربه این کشورها استفاده کند. مدیریت سالم منابع طبیعی، شفافیت در قرار دادها، جلوگیری از فساد، سرمایه‌گذاری در آموزش و زیربنای و توزیع عادلانه عواید معادن، از مهم‌ترین عوامل موفقیت در این بخش به شمار می‌روند. همچنان ضروری است که مردم مناطق معدن خیز از مزایای واقعی معادن بهره‌مند شوند. ساخت شرکت‌های معیاری، ایجاد مکاتب، کلینیک‌ها و سیستم آب آشامیدنی سالم، باید بخشی از برنامه‌های اساسی استخراج معادن باشد. بدون توجه به حقوق مردم محل و حفاظت از محیط زیست، استخراج منابع طبیعی نه تنها باعث توسعه نخواهد شد، بلکه زمینه نارضایتی اجتماعی و بحران‌های بیشتر را فراهم خواهد ساخت. در نتیجه، منابع طبیعی برای افغانستان یک فرصت بزرگ تاریخی محسوب می‌شود، اما این فرصت تنها زمانی به رفاه و توسعه تبدیل خواهد شد که مدیریت آن بر اساس شفافیت، عدالت اجتماعی و منافع ملی صورت گیرد. اگر دولت بتواند عواید معادن را در بخش‌های تولیدی، انرژی، آموزشی و زیربنایی سرمایه‌گذاری کند، افغانستان خواهد توانست از خطر "نفرین منابع طبیعی" دوری کرده و به سوی اقتصاد پایدار و توسعه واقعی حرکت نماید.

افغانستان در ۲۰ سال هنوز نتوانسته است از منابع طبیعی خود به گونه موثر و عادلانه استفاده کند. در تمام مناطق کشور، مردم همچنان با فقر، بیکاری و نبود خدمات اساسی روبه‌رو هستند. ضعف مدیریت و عدم شفافیت در قرار دادهای استخراجی، باعث شده است که بخش بزرگی از عواید معادن تاثیر ملموسی بر زندگی مردم نداشته باشد. در برخی مناطق، استخراج غیر معیاری معادن سبب تخریب سرک‌ها، کاهش منابع آبی و آسیب به محیط زیست شده است. مردم ولایت‌های بدخشان، تخار و برخی مناطق دیگر بارها از کمبود آب آشامیدنی، نبود شرکت‌های معیاری و ضعف خدمات صحتی شکایت کرده‌اند، در حالی که فعالیت شرکت‌های استخراجی در همان مناطق جریان دارد. در همین چارچوب، یکی از موضوعات قابل توجه در بحث مدیریت منابع طبیعی افغانستان، تقویت پیوند میان استخراج معادن و توسعه زیربنای ملی است. در بسیاری از موارد، این ظرفیت وجود داشته است که قراردادهای استخراجی نه تنها به‌عنوان یک منبع درآمد، بلکه به‌عنوان یک ابزار توسعه‌ای نیز مورد استفاده قرار گیرند. به‌گونه مثال، در صورت طراحی و اجرای قراردادهای شفاف با شرکت‌های بین‌المللی دارای تجربه در پروژه‌های بزرگ زیربنایی، از جمله شرکت‌های چینی، این امکان وجود داشت که در کنار استخراج معادن طلا در حوزه دریای آمو، پروژه‌های مهمی مانند بندهای تولید برق آبی نیز مورد توجه قرار گیرد. چنین رویکردی می‌توانست به شکل هم‌زمان به دو هدف اساسی کمک کند: بهره‌برداری از منابع طبیعی و جذب سرمایه‌گذاری خارجی، و در عین حال تقویت زیرساخت‌های انرژی و توسعه پایدار کشور. از این منظر، مدیریت بهتر این پیوند می‌توانست منابع طبیعی را از حالت صرف استخراج مواد خام فراتر برده و آن را به یک محرک مؤثر برای رشد اقتصادی و کاهش وابستگی به صادرات خام تبدیل سازد.

است، یعنی زمانی که درآمد زیاد منابع طبیعی باعث کاهش انگیزه تولید داخلی و وابستگی اقتصاد به صادرات مواد خام می‌شود. بیماری هلندی (Dutch Disease) یک پدیده اقتصادی است که زمانی رخ می‌دهد که درآمد حاصل از منابع طبیعی، مانند معادن، نفت یا گاز، به سرعت افزایش یابد و باعث شود سایر بخش‌های اقتصادی کشور ضعیف شوند. در این حالت سرمایه، نیروی کار و توجه دولت بیشتر به بخش استخراج منابع متمرکز می‌شود و بخش‌هایی مانند زراعت، صنعت، آموزش، تحصیل و تولیدات داخلی کم‌کم توان رقابت خود را از دست می‌دهند. افغانستان ممکن است در صورت استخراج گسترده معادن بدون مدیریت درست در درازمدت، با این مشکل روبه‌رو شود. اگر اقتصاد کشور بیش از حد به درآمد معادن وابسته گردد و به بخش‌های دیگر توجه کافی نشود، ممکن است زراعت، صنایع داخلی و تجارت تضعیف شوند. در چنین شرایطی، وابستگی بیش از حد اقتصاد به معادن می‌تواند زمینه‌ساز پدیده "نفرین منابع طبیعی" یا "بیماری هلندی" گردد؛ پدیده‌ای که در آن رشد سریع درآمدهای معدنی باعث آسیب به دیگر بخش‌های اقتصادی می‌شود. اصطلاح "نفرین منابع طبیعی" نخستین بار توسط اقتصاددان انگلیسی ریچارد اوتی در سال (۱۹۹۳) مطرح گردید. او در تحقیقات خود نشان داد که کشورهای دارای منابع طبیعی فراوان، در بسیاری موارد رشد اقتصادی ضعیف‌تری نسبت به کشورهای فاقد این منابع داشته‌اند. از دید او وابستگی بیش از حد اقتصاد به منابع طبیعی باعث تضعیف بخش‌های تولیدی مانند زراعت و صنعت شده و زمینه فساد، منفعت طلبی غیرقانونی و بی‌ثباتی اقتصادی را فراهم می‌سازد. یکی از پیامدهای مهم این پدیده بیماری هلندی

اعلانات داوطلبی

اعلان داوطلبی

ریاست عمومی املاک امارتی وزارت مالیه یک دربند سرای مسما به ورکشاپ تخنیکي پهلوان که دارای ۶۸ دوکاکین بوده و به مساحت مجموعی ۲۶۱۰،۳ مترمربع واقع شش درک جوار سرک پل محمود خان مربوط ناحیه ۹ شهر کابل را به کرایه ابتدائی ماهانه مبلغ (۳۱۰۶۲۷) افغانی به اعلان مزایده می‌سپارد - مدت سه سال کور دینات (جی پی اس نمبر) ۶۹،۱۹۳۹۷۰ ۳۴،۵۲۴۵۰۷ اشخاصیکه خواهان به کرایه گرفتن جایاد های فوق باشند میتوانند درخواست های شان را از تاریخ ۱۴۰۵/۳/۲ الی ۱۴۰۵/۳/۱۱ به مدت (۱۰) روز به ریاست عمومی املاک امارتی تسلیم نموده و شرطنامه را اخذ نمایند. آدرس: سینما پامیر تعمیر ۱۴ منزله، مدیریت عمومی ارزیابی قرار دادهای مرکز. شماره تماس: (۰۲۰۲۹۲۴۶۰۷)، مجلس داوطلبی ۱۴۰۵/۳/۱۲ به ساعت (۱۰:۰۰) قبل از ظهر برگزار میگردد.

اعلان داوطلبی

ریاست عمومی املاک امارتی وزارت مالیه جایاد های ذیل را طور جداگانه به اعلان مزایده می‌سپارد. ۱. موازی ۴۵۶۸،۴ متر مربع زمین واقع سمت حریم دریای کابل گذر هود خیل مربوط ناحیه ۹ شهر کابل به کرایه ابتدائی ماهانه مبلغ (۱۰۸۷۳) افغانی، مدت ۳ سال. کوردینات (جی پی اس نمبر) ۶۹،۲۸۴۲۵۸ ۳۴،۵۴۰۹۳ ۲. موازی ۱۲ متر جای یکباب کانتین واقع داخل محوطه معینیت عواید گمرکات سمت غرب تعمیر نزدیک طعام خانه مربوط ناحیه ۹ شهر کابل به کرایه ابتدائی ماهانه مبلغ (۴۱۸۴) افغانی، مدت ۲ سال. کوردینات (جی پی اس نمبر) ۶۹،۲۳۷۸۶۱ ۳۴،۵۴۵۶۱۸ ۳. دوکان نمبر ۲ بمساحت ۴۵،۲۴ متر مربع وقع سمت دیوار نساجی بگرامی مربوط ناحیه ۱۶ شهر کابل به کرایه ابتدائی ماهانه مبلغ (۸۱۵۸) افغانی، مدت ۲ سال. کوردینات (جی پی اس نمبر) ۶۹،۲۴۷۲۵۵۴۹ ۳۴،۵۰۳۳۲۶۶ اشخاصیکه خواهان به کرایه گرفتن جایاد های فوق باشند میتوانند درخواست های شان را از تاریخ ۱۴۰۵/۲/۲۹ الی ۱۴۰۵/۳/۷ به مدت (۱۰) روز به ریاست عمومی املاک امارتی تسلیم نموده و شرطنامه را اخذ نمایند. آدرس: سینما پامیر تعمیر ۱۴ منزله، مدیریت عمومی ارزیابی قرار دادهای مرکز. شماره تماس: (۰۲۰۲۹۲۴۶۰۷)، مجلس داوطلبی ۱۴۰۵/۳/۱۱ به ساعت (۱۰:۰۰) قبل از ظهر برگزار میگردد.

اعلان داوطلبی

وزارت مالیه امارت اسلامی افغانستان از تمام داوطلبان واجد شرایط دعوت مینماید تا در داوطلبی پروژه (تدارک پرزه جات وسایط مرکز و قوماندانی قطعه محافظت گمرکات وزارت مالیه برای سال ۱۴۰۵) دارای نمبر تشخیصیه MOF/NCB/G/۱۴۰۵/۱۶۷۴ که به روش داوطلبی باز داخلی صورت میگیرد اشتراک نموده و شرطنامه را به لسان دری و پشتو از آدرس ذیل مطابق شرایط شرايط شرطنامه، قانون عقود و طرزالعمل تدارکات عامه اجراء میگردد بدست آرند. تاریخ مشخص جلسه قبل از داوطلبی: تاریخ ۱۴۰۵/۳/۲۰ ساعت ۱۰:۰۰ قبل ازظهر تاریخ مشخص آفرگشایی: ۱۰/۳/۱۴۰۵ ساعت ۱۰:۰۰ قبل ازظهر آدرس: سایت رسمی اداره تدارکات ملی، ریاست محترم عمومی اداره امور ا.ا.ا. (https://tenders.ageops.af)، شماره تماس دفتر: ۰۲۰۲۹۲۴۱۵۶ آفرهای دیر رسیده و انترتتی پذیرفته نمی‌شود.

اطلاعی

بدینوسیله به اطلاع عموم رسانیده میشود، اینکه وزارت مالیه امارت اسلامی افغانستان در نظر دارد، پروژه کانکریت ریزی پارکینگ گمرک سرحدی اسلام قلعه ولایت هرات دارای تشخیصیه نمبر MOF/NCB/W/۱۴۰۵/۷۰۳۰ را با شرکت ساختمانی افغان نوبل گروپ دارنده جواز نمبر D-۳۳۰۶۲۲ به قیمت مجموعی ۱۲۴،۶۷۲،۴۵۰ (یک صد و بیست چهار میلیون و شش صد و هفتاد و هزار و چهار صد پنجاه) افغانی عقد قرارداد نماید. اشخاص حقیقی و حکمی که هرگونه اعتراض در زمینه داشته باشند میتوانند اعتراض خویش را از تاریخ نشر این اعلان الی ۷ روز تقویمی وزارت مالیه امارت اسلامی افغانستان واقع پشتونستان وات -کابل ارائه نمایند. این اطلاعیه به معنی عقد قرارداد نبوده و الی تکمیل معیاد فوق الذکر و طی مراحل قانونی بعدی، قرارداد منعقد نخواهد شد. آدرس: وزارت مالیه چهارراهی پشتونستان -ریاست تدارکات، آمریت ارزیابی آفرها و خریداری پرچون- منزل دوم معینیت اداری.

اعلان داوطلبی

وزارت مالیه امارت اسلامی افغانستان از تمام داوطلبان واجد شرایط دعوت می‌نماید تا در داوطلبی پروژه (تهیه و تدارک (۲۲) عراده موتر سایکل مورد نیاز گمرکات) دارای نمبر تشخیصیه MOF/۱۴۰۵/۱۵۶۷-NCB/G که به روش داوطلبی باز داخلی صورت میگیرد اشتراک نموده و شرطنامه را به لسان دری و پشتو از آدرس ذیل مطابق شرایط شرطنامه، قانون عقود و طرزالعمل تدارکات عامه اجراء میگردد بدست آرند. جلسه قبل از آفرگشایی: تاریخ ۱۴۰۵/۳/۲۷ ساعت ۱۱:۰۰ قبل ازظهر تاریخ مشخص آفرگشایی: ۱۰/۳/۱۴۰۵ ساعت ۱۰:۰۰ قبل ازظهر آدرس: سایت رسمی اداره تدارکات ملی، ریاست محترم عمومی اداره امور ا.ا.ا. (https://tenders.ageops.af)، شماره تماس دفتر: ۰۲۰۲۹۲۴۱۵۶ آفرهای دیر رسیده و انترتتی پذیرفته نمی‌شود.

